

16904

361

7-79

1926

169

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Հ. Բարեգործական Ը. Միությանը շնորհակալություն

ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱՅԷ

(Avec traduction en français et en anglais.)

361
Պ-79

361
7-79

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Հ. Բարեգործական Ը. Միությանը թուր անդամներուն

ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱՅԷ

(Avec traduction en français et en anglais.)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԲՈԼՈՐ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒՆ

Սիրելի հայրենակիցներ, անդամ Միութեան,

Կեանքիս վախճանին մօտեցած, մեր Բարեգործական Միութեան երկար աշխատակցութեանս դադարման նախօրեակին, դիւրահասկնալի փափաքը կը զգամ ձեզ հետ արագ ակնարկ մը նետելու մեր ընկերութեան կատարած գործին վրայ՝ սկսեալ այն օրէն ուր քսան տարի առաջ զայն հիմնեցի մէկ քանի բարեկամներու հետ, եւ միեւնոյն ատեն ձեզ զեկուցանելու այն միջոցները զորս մեր կեդրոնական Վարչական Ժողովը վերջերս ձեռք առաւ Միութիւնը ամրապնդելու, անոր գործունէութիւնը ընդարձակելու և անոր ապագան ալ աւելի ամուր երաշխաւորութիւններով շրջապատելու համար:

Ձեր մէջէն անոնց համար որ կրցած չեն կանոնաւորապէս հետեւիլ Միութեան գործերուն, յիշեմ համառօտակի թէ Միութիւնը հազիւ թէ ծնած էր, երբոր 1908ին Կիլիկիոյ առաջին ջարդերը պայթեցան: Միութեան անդամներուն թիւը այնչափ շատ չէր դեռ որ իր սովորական հասոյթները բաւէին գնահատելի օգնութիւն մը ընձեռելու զոհերուն: Ստիպուեցանք հետեւաբար հանգանակութեան մը դիմելու, որ աւելի քան 8500 անգլ. ոսկիի գումար մը արտադրեց և միջոց տուաւ Միութեան շատ մը թշուառութիւններ ամօքելու: Այն փոյթեռանդութիւնը որով պատասխանեցիք մեր առաջին կոչին, նորէն ի յայտ բերիք անմոռանալի առատաձեռնութեամբ մը երբոր քիչ յետոյ պատերազմին սարսափները ջախջախեցին մեր տարաբախտ ազգը: Հանգանակութիւնները գրեթէ անընդհատ իրար յաջորդեցին, և ստիպուեցանք պատերազմէն ետքն ալ զանոնք շարունակելու, որովհետեւ անոր հետեւանքները մասնաւորապէս սարսափելի եղան Հայերուն համար: Օգնութեան կարօտ թշուառութիւնները այնքան մեծ էին, դարմանուելիք վէրքերը այնքան խոր, որ դեռ մէկ քանի տարի մեր Միութեան աշակցութիւնը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ:

Մեր հանգանակութեանց յաջողութիւնը, որ ամբողջովին արդիւնք էր ձեր ազգային համերաշխութեան զգացումներուն, այնքան մեծ եղաւ, որ հաւաքուած գումարներուն չափը գլեց անցաւ մեր ակնկալութիւնները: Գաղափար մը տալու համար, յիշեմ միայն որ իբր 56,000 անգլ. ոսկի հաւաքուեցաւ միայն մէկ տարուան մէջ (1920 ին) և մինչև մեր վերջին

52/77 - 4.7.

— 3 —

2002

38659 - 67

տարեշրջանին վերջը հանգանակուած գումարներուն քանակութիւնը 347,000 անգլ. ոսկին կ'անցնէր: Պէտք է աւելցնեմ որ անկից ի վեր աւելի քան 70,000 տօլար հաւաքուած է, շնորհիւ մեր Ամերիկայի անդամներուն նոր ճիգին, որոնք, պատասխանելով մեր Նիւ Եորքի Շրջանակային Յանձնաժողովին կոչին, չվարանցան մեզ ընծեելու այդ գումարը՝ Յունաստան եւ այլուր գտնուող հայ գաղթականներու Հայաստան փոխադրութեան համար:

Այս հանգանակուած գումարներուն վրայ աւելցնելով Միութեան սովորական հասոյթները, անդամավճարները եւայլն, մեր ընկերութիւնը իր հիմնարկութենէն ի վեր կրցաւ 379,000 անգլ. ոսկի յատկացնել նպաստներու, որբանոցներու, գաղթականներու փոխադրութեան եւայլն, եւ ասիկա առանց հաշուելու կտակներու եւ նուիրատուութեանց հասոյթները որոնք մասնաւոր նպատակներու յատկացուած են, ոչ ալ մեր Հիմնական Դրամագլխին կազմութեան համար մեր հասոյթներէն եղած կանխահանումները, որոնց վրայ քիչ յետոյ պիտի խօսիմ:

Այս արդիւնքները, զորս, ինձ պէս, դուք ալ անշուշտ ուշագրաւ պիտի գտնէք, միայն եւ միայն պարտական ենք—եւ հաճութեամբ կը կրկնեմ այս բանը, իմ երախտագիտութիւնս յայտնելու համար—ձեզ բոլորիդ, Բարեգործական Միութեան այսօրուան 10,000 անդամներուն, ձեզ որ վստահութիւն ունեցաք մեր ստանձնած գործին վրայ, որ սերտիւ միացաք իրարու ձեր աջակցութիւնը բերելու համար մեզ, եւ ատով հազարաւոր կեանքեր ազատեցիք թշուառութենէ եւ մահէ:

Հայոց ազգասիրութեան ի՞նչ աւելի աչքառու ապացոյց կարելի է գտնել:

Բայց այդ վստահութիւնը արտայայտուեցաւ ուրիշ ձեւի մըն ալ տակ, զոր ի սկզբան չէինք նախատեսած: Խօսքս այն նուիրատուութեանց եւ կտակներուն մասին է զորս Միութիւնը ստացաւ զանազան նպատակներու համար: Անոնց թիւը երթալով աւելցաւ, որքան մեր ընկերութիւնը աւելի լաւ կը ճանչցուէր եւ աւելի վստահութիւն կը ներշնչէր, այնպէս որ այսօր —առանց հաշուելու անշարժ կալուածները— այդ հաշուոյն աւելի քան 70,000 անգլ. ոսկիի դրամագլուխ մը ունի արժէթղթերով: Այս գումարին մէջ չէ Եգիպտաբնակ Տ. Կարապետ Մելգոնեանի հոյակապ նուիրատուութիւնը, որ կը բաղկանայ ծխախոտի գործարանէ մը, անշարժ կալուածներէ, ապրանքէ, պահանջներէ եւայլն, եւ որուն արժէքը, հաշուէյարդարութենէ յետոյ միայն կարելի պիտի ըլլայ որոշել:

Այս գրեթէ բոլոր կտակները եւ նուիրատուութիւնները մասնաւոր նպատակներ ունին եւ այն պայմանով եղած են որ անոնց դրամագլուխը անձեռնմխելի մնայ եւ հասոյթները գործածուին նպատակներու կամ հաստատութեանց, զորս նուիրատուն կամ կտակարարը նշանակած է: Միութիւնը հետեւաբար անոնց տէրը չէ, այլ պարզապէս անոնց պահապանը եւ մատա-

կարարը, հասոյթները նուիրատուներուն կամքին համաձայն գործածելու պայմանաւ:

Այդ դրամագլուխները, ինչպէս ըսի, անձեռնմխելի ըլլալով, մեր կեդր. Վարչական ժողովը այնպէս դատեց որ ալ աւելի երաշխաւորութիւններով շրջապատուած պիտի ըլլային եթէ Թրքսթի վերածուէին եւ Անգլիոյ մեծ պանքաներէն միոյն մէջ ի պահ դրուէին: Ինչպէս գիտէք, Անգլիոյ մէջ պահպանիչ յատուկ օրէնքներ կան նուիրատուութիւնները, կտակները, ժառանգութիւնները եւայլն Թրքսթի վերածելու եւ օրէնքին որոշած պայմաններով զանոնք Թրքսթիներու ձեռքով մատակարարելու համար: Մեր կեդրոնական Վարչական ժողովը, փափաքելով որ մասնաւոր նպատակ ունեցող բոլոր կտակները եւ նուիրատուութիւնները օգտուին այդ երաշխաւորութիւններէն, Լոնտոնի մէկ առաջնակարգ Պանքան ընտրեց, Ուէսթմինսթըր Պէնք Լիմիթըտ, որու մօտ նպաստաւոր պայմաններ գտաւ այդ Թրքսթին կազմութեան համար, որոնց համեմատ Պանքան, իբր Թրքսթի, պիտի պահէ արժէթղթերը եւ պիտի մատակարարէ զանոնք, միշտ կեդր. Վարչ. ժողովիս համաձայնութեամբ, որուն պիտի վճարուին հետզհետէ հասոյթները երբոր զանձուին, որպէս զի ըստ առաջնոյն Միութիւնը յատկացնէ զանոնք այն նպատակներուն որոնց սահմանուած են:

Բնականաբար այս Թրքսթին մէջ չմտցուցինք Կարապետ Մելգոնեան նուիրատուութիւնը, որուն հաշուէյարդարութիւնը կատարուած չէ տակաւին: Արդէն Տ. Մելգոնեան իր նուիրատուութեան պաշտօնագրին մէջ յոյժ իմաստնօրէն պայման դրած է որ գործարանին հաշուէյարդարութենէն անմիջապէս վերջը արդիւնքը առաջին կարգի արժէթղթերու վերածուի եւ անով մասնաւոր Թրքսթ մը կազմուի:

Կտակներուն եւ նուիրատուութեանց համար այս տնօրինութիւնները որոշելէ յետոյ, մեր կեդր. Վարչ. ժողովը բնականաբար գաղափարը ունեցաւ իր «Հիմնական Դրամագլխին», համար այն բանը ընելու ինչ որ կ'ընէր կտակներէ եւ նուիրատուութիւններէ բաղկացած իր «Մասնաւոր Դրամագլխին», համար, եւ Ուէսթմինսթըր Պէնքին հետ պայմանագրուեցաւ իր «Հիմնական Դրամագլխին», յարեւման Թրքսթի մը համար:

Ինչպէս գիտէք, մեր Հիմնական Դրամագլուխը անձեռնմխելի է մեր Հիմնական Կանոնագրին մէկ էական տրամադրութեան, 10րդ Յօդուածին համաձայն, որ ատկից զատ կը տրամադրէ թէ այդ Հիմնական Դրամագլուխը տարուէ տարի պէտք է ընդունի մուտքի տուրքերը եւ անդամավճարներուն մէկ վեցերորդը, ինչպէս նաեւ բոլոր այն գումարները որոնք մասնաւոր նպատակի չյատկացուած նուիրատուութիւններէ եւ կտակներէ յառաջ կուգան: Հիմնական Կանոնագրին այս տրամադրութիւններն են որ այնքան լայնօրէն նպաստած են մեր ընկերութեան յաջողութեան եւ բարգաւաճման, որովհետեւ անոնց շնորհիւ է որ մեր դրամագլուխը, տարուէ տարի աւելնալով, հետզ-

հետէ աւելի կարեւոր հասոյթներ տուաւ, որոնք, վերջին տարեշրջանի ընթացքին, իբր 3.400 անգլ. ոսկիի կը հասնէին, և ամբողջութեամբ կը գործածուին Միութեան Հիմնական Կանոնադրին առաջին յօդուածին մէջ պայմանադրուած նպատակներուն:

Այս հասոյթները, — հիմակ որ Հիմնական Դրամագլուխը Թրքսթի վերածուած է, — Թրքսթի Պանքային կողմէ տարուէ տարի մեզ պիտի յանձնուին, կտակներու և նուիրատուութեանց Թրքսթին հասոյթներուն հետ միասին: Ասոնք տարուէ տարի պիտի աւելնան, քանի որ միութիւնը պարտաւոր է իր Հիմնական Դրամագլխին վրայ աւելցնել իր Հիմնական Կանոնադրին 10րդ Յօդուածին տրամադրած կանխահանումները:

Ահա ասոնք են Միութեանս ձեռք առած տնօրինութիւնները՝ լաւագոյնս ապահովելու համար իր գործին յարատեւութիւնը:

Ինչպէս կ'ըսէի նամակիս սկիզբը, զայն գրելուս նպատակը մեր ընկերութեան գոյութեան քսան տարուան պատմութիւնը ընել չէր. ուղեցի պարզապէս մէկ քանի թուանշաններով ձեզի գաղափար մը տալ թէ Միութիւնս ի՞նչ արտասովոր բարգաւաճում ունեցած է այսքան կարճ ժամանակուան մէջ, ի՞նչ կարեւոր օժանդակութիւն կըցած է ընձեռել մեր հայրենակիցներուն՝ եղբրական տարիներուն, և թէ ի՞նչ պահպանիչ միջոցներ ձեռք առած է, ի՞նչ ապահովագրութիւն կ'ընէր իր ապագայ գոյութեան համար յիշեալ երկու Թրքսթները կազմելով:

Այս Թրքսթներէն մին մանաւանդ պիտի ազդէ մեր հայրենակիցներէն անոնց վրայ որոնք, թէպէտ կը փափաքին կտակ մը կամ նուիրատուութիւն մը ընել, մինչև հիմա կը վարանէին սակայն դիմելու Միութեանս, որուն ապագայ գոյութիւնը պէտք եղածին չափ ապահով չէր թուեր իրենց: Այլ ևս վարանողներ չպիտի գտնուին երբոր գիտնան թէ իրենց նուիրատուութիւնը մաս պիտի կազմէ Թրքսթի մը որ մշտնջենապէս անձեռնմխելի է և թէ անոր հասոյթները միայն տարուէ տարի պիտի յանձնուին Միութեանս, իրենց կամքին համաձայն գործածուելու համար:

Միութիւնը, այս տնօրինութիւններով ուժեղացած և ամրացած, նոր թռիչ մը պիտի առնէ, և իր բարգաւաճումը, որ մինչև հիմա այնքան արագ եղած է, ալ աւելի պիտի ընդլայնուի, յուսանք նուազ եղբրական պայմաններու մէջ: Այն ատեն պիտի կրնայ շարունակել ծրագիրը զոր մեր կեդր. Վարչական Ժողովը առաջադրած է, այն է հետզհետէ աւելի նուիրել իր գործունէութիւնը Հայաստանի վերաշինութեան գործին, երբ որ իր որբանոցները, որոնք այժմ իր հասոյթներուն մեծ մասը կը խլեն, աստիճանաբար կըճատուին: 1921էն ի վեր Միութեան Հայաստանի մէջ ըրած ծախքերը կը հասնին աւելի քան 30.000 անգլ. ոսկիի:

Ես նոյն իսկ յոյս ունիմ, հիմակ որ Տր. Ֆ. Նանսէնի գեղեցիկ ծրագրին իրականացումը դժբախտաբար հանդիպած է դժուարութեանց որոնք անյադ-

թելի կը թուին, թէ մեր Միութիւնը եղանակ մը պիտի գտնէ ձեռք բերելու համար հարկ եղած միջոցները, որպէսզի, Հայկական կառավարութեան հաւանութեամբ վերստին ձեռք առնուի և իրագործուի ոչ թէ ծրագիրը իր ամբողջութեամբ—որ իր ուժերէն բարձր ըլլալու աստիճան ընդարձակ է—, բայց գոնէ անոր մէկ համեստ մասը, ծրագրին մէկ առաջին հատուածը, որով արժէւորուին մէկ քանի հազար տեսիաթին խոպան և անմշակ հողեր, որոնց վրայ մեր դադթականներէ շատեր կարենան իրենց օրապահիկը ձարել և իրենք ալ նպաստել իրենց հայրենիքին վերականգնման: Եւ ես համոզուած եմ որ այս պարագային մէջ, Տօքթ. Նանսէն, որուն սրտին այնքան մօտիկ է մեր գաղթականներուն հարցը, և որ նոյն իսկ Հայաստան գնաց՝ այդ հարցը տեղւոյն վրայ ուսումնասիրելու համար և յաջողեցաւ Ազգերու ընկերութիւնը շահագրգռել այս գործով, չպիտի մերժէ մեզի իր աջակցութիւնը, որպէսզի, իր անուան հմայքին շնորհիւ, կարենանք ապահովել իր ծրագրին այս առաջին մասին իրականացումը:

Ներողութիւն կը խնդրեմ նամակիս երկարութեանը համար: Բայց ուղեցի որ լիովին վերահասու ըլլաք թէ կեդր. Վարչական Ժողովս ի՞նչ շարժառիթներէ մղեալ ձեռք առաւ յիշեալ տնօրինութիւնները և թէ ի՞նչ բարեբաստիկ հետեանքներ պիտի ունենան ասոնք մեր ընկերութեան ապագային համար: Պէտք է խոստովանիմ որ ես ինքս միշտ լաւատես եղած չեմ մեր Միութեան ճակատագրին մասին, մանաւանդ երբոր հիմնուեցաւ: Անշուշտ գիտէի թէ իր ազգօգուտ նպատակը, որ մեր ազգին կենսական պէտքերուն կը պատասխանէր, թանկագին համակրութիւններ և բազմաթիւ անդամակիցներ պիտի համախմբէր իր շուրջը, բայց ձեռք բերուած արդիւնքը այնքան անդին անցաւ իմ ակնկալութենէս, ձեր փոյթեռանդութեան, անձնուիրութեան և ազգասիրութեան շնորհիւ, որ զիս նոյն իսկ լաւատես դարձուցիք: Եւ հիմա համոզուած եմ որ պիտի շարունակէք անոր ընձեռել նոյն այդ աջակցութիւնը, նոյն խանդավառութեամբ, նոյն անձնուիրութեամբ և նոյն ազգասիրութեամբ, և մեր Միութիւնը ձեր շնորհիւ պիտի ունենայ փայլուն և բեղմնաւոր ապագայ մը:

Ասոնք են, սիրելի հայրենակիցներ, անդամ Միութեան, մեր ընկերութեան ապագային վրայ ունեցած վստահութեանս շարժառիթները, և որոնց մասին յուսամ որ կըցի ձեզ ներշնչել նոյն վստահութիւնը:

ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ

**A TOUS LES MEMBRES
DE L'UNION GÉNÉRALE ARMÉNIENNE DE BIENFAISANCE**

Mes chers Compatriotes, Membres de l'Union,

A l'approche du terme de mon existence, à la veille du jour où cessera ma longue collaboration à notre Union Générale, vous comprendrez certainement que j'éprouve le désir de jeter avec vous un coup d'œil rapide sur l'œuvre accomplie par notre Association — que j'ai fondée il y a vingt ans avec quelques-uns de mes amis — et de vous indiquer en même temps les dispositions que notre Conseil Central vient de prendre pour la consolider, étendre son action et entourer son avenir de plus de garanties encore.

Pour ceux d'entre vous qui n'ont pas pu suivre régulièrement ses travaux, je rappellerai brièvement que l'Union venait à peine de naître, lorsqu'éclatèrent les premiers massacres de Cilicie en 1908. Le nombre de ses membres était encore trop faible pour que ses recettes ordinaires pussent apporter aux victimes une aide appréciable. Nous eûmes donc recours à une souscription qui produisit une somme de plus de 8.500 livres sterling et permit à l'Union de soulager bien des misères. Cet empressement que vous avez mis à répondre à notre premier appel, vous l'avez renouvelé, avec une générosité que l'on ne saurait oublier, lorsque, peu après, les horreurs de la terrible guerre s'abattirent sur notre malheureuse nation. Les souscriptions se succédèrent presque sans interruption, et nous avons même dû les continuer après la fin de la guerre, car les suites en ont été particulièrement terribles pour les Arméniens. Les misères qu'il y avait à secourir étaient telles, les plaies à panser si profondes, que pendant plusieurs années encore, l'aide de notre Union sera nécessaire.

Le succès de ces souscriptions, entièrement dû à vos sentiments de solidarité nationale, fut si grand, que l'importance des sommes ainsi recueillies dépassa notre attente. Pour en donner une idée, je rappellerai seulement que

près de 56.000 livres sterling furent souscrites au cours d'une seule année (en 1920) et que le total de toutes ces souscriptions avait été de plus de 347.000 livres sterling jusqu'à la fin de notre dernier exercice. Et je dois ajouter que plus de 70.000 dollars ont été recueillis depuis, grâce à un nouvel effort de nos membres des Etats-Unis qui, répondant à l'appel de notre Conseil Régional d'Amérique, n'ont pas hésité à nous fournir cette somme pour le rapatriement en Arménie des réfugiés se trouvant en Grèce et ailleurs.

En ajoutant à ces fonds provenant des souscriptions, les recettes ordinaires de l'Union, cotisations, etc., notre Association a pu consacrer 379.000 livres sterling, depuis sa fondation, aux œuvres d'assistance, aux secours, aux subventions diverses, à l'entretien des orphelinats, au rapatriement des réfugiés, etc., et cela, sans compter les revenus des legs et donations, consacrés à des œuvres spéciales, ni les prélèvements faits sur nos recettes pour la constitution du Capital Statutaire, dont je parlerai plus loin.

Ces résultats que, comme moi, vous trouverez sans doute impressionnants, sont uniquement dus — je me plais à le répéter pour vous en exprimer ici toute ma gratitude — à vous tous, les 10.000 membres que notre Union Générale compte aujourd'hui, à vous qui avez eu confiance dans la tâche assumée par nous, qui vous êtes étroitement unis pour nous donner votre concours, et qui avez ainsi sauvé des milliers d'existences de la misère et de la mort.

Quelle preuve plus frappante pourrait-on donner du patriotisme des Arméniens ?

Mais cette confiance s'est manifestée sous une autre forme encore, que nous n'avions pas prévue à l'origine. Je veux parler des donations et des legs que l'Union a reçus pour diverses œuvres. Leur nombre a été en augmentant à mesure que notre Association était mieux connue et inspirait plus de confiance ; de sorte qu'elle dispose aujourd'hui de ce chef — non compris les immeubles — d'un capital, en valeurs mobilières, de plus de 70.000 livres sterling. Dans ce chiffre ne figure pas la grandiose donation de M. Garabed Melkonian d'Egypte, qui se compose d'une fabrique de cigarettes, d'immeubles, de marchandises, de créances, etc., dont la valeur, ne pourra être déterminée qu'après leur liquidation.

Presque tous ces legs et ces donations ont des affectations spéciales et sont faits à la condition que le capital en soit toujours inaliénable et que les revenus en soient employés à des buts ou à des œuvres chaque fois spécifiés

par le testateur ou le donateur. L'Union n'en a donc pas la propriété, elle en a simplement la garde et la gestion, à charge par elle d'employer leurs revenus conformément aux volontés des donateurs.

Ces fonds étant, comme je viens de le dire, inaliénables, notre Conseil Central a estimé qu'ils seraient entourés de plus de garanties encore, s'ils étaient constitués en trusts et déposés dans une des grandes banques d'Angleterre, où il existe, vous le savez, des lois protectrices spéciales pour la constitution des trusts de donations, de legs, de successions, etc., et pour leur gestion par des " trustees " dans les conditions déterminées par la loi. Notre Conseil Central voulant donc faire bénéficier de ces garanties tous les legs et donations avec affectations spéciales, a choisi une Banque de tout premier ordre de Londres, la Westminster Bank Ltd., où il a trouvé des conditions avantageuses pour la constitution de ce Trust, aux termes duquel la Banque, en qualité de Trustee, gardera les titres et valeurs et les gèrera — toujours en accord avec le Conseil Central — auquel les revenus seront versés à mesure de leurs encaissements, afin qu'ils soient employés par l'Union, comme par le passé, au profit des œuvres auxquelles ils sont destinés.

Nous n'avons naturellement pas fait entrer dans ce Trust la donation Garabed Melkonian, qui n'est pas encore liquidée. D'ailleurs, M. Melkonian a très sagement stipulé dans son acte de donation que, sitôt après la liquidation de la fabrique, le produit en devra être placé en titres et valeurs de premier ordre et constitué en un Trust spécial.

Ayant décidé de prendre ces dispositions pour les Legs et Donations, notre Conseil Central a été tout naturellement amené à faire aussi pour son " Capital Statutaire " ce qu'il faisait pour ses " Capitaux Spéciaux ", composés de legs et de donations, et il a conclu avec la Westminster Bank un trust identique pour son " Capital Statutaire ".

Comme vous le savez, notre Capital Statutaire est inaliénable en vertu d'une clause fondamentale de nos Statuts, de l'article 10, qui stipule en outre que ce Capital Statutaire devra être annuellement alimenté par les droits d'entrée et le sixième des cotisations des membres, ainsi que par toutes autres sommes provenant de donations ou de legs *sans affectation spéciale*. Ce sont ces dispositions des Statuts qui ont si largement contribué au succès et à la prospérité de notre Association ; car c'est grâce à elles que le Capital, s'étant accru d'année en année, a rapporté des intérêts de plus en plus importants qui, pour le dernier exercice, se sont élevés à près de 3.400 livres sterling, entièrement

employées aux œuvres et aux buts stipulés dans l'article premier des Statuts de l'Union.

Ces revenus — maintenant que le Capital Statutaire est constitué en Trust — nous seront versés annuellement par la Banque trustee, en même temps que ceux du Trust des Legs et Donations. Ils iront en augmentant encore, puisque l'Union devra continuer à ajouter les prélèvements de l'article 10 des Statuts à son Capital Statutaire.

Telles sont les dispositions que notre Union vient de prendre pour mieux assurer la continuité de son œuvre.

Comme je le disais en commençant cette lettre, mon but en l'écrivant n'a pas été de vous faire l'historique des vingt années de l'existence de notre Association ; j'ai voulu simplement vous mettre à même de vous rendre compte, par quelques chiffres, de l'exceptionnel développement qu'elle a pris en si peu de temps, de l'importance de l'assistance qu'elle a pu prêter à nos compatriotes pendant les années tragiques, et de vous mettre au courant des mesures de sauvegarde qu'elle a prises — de l'espèce d'assurance qu'elle a contractée pour son existence future — en constituant les deux Trusts dont je viens de parler.

L'un d'eux aura surtout une influence sur ceux de nos compatriotes désireux de faire quelque legs ou donation, qui hésitaient cependant jusqu'ici à s'adresser à l'Union, dont l'existence future ne leur paraissait pas suffisamment assurée. Il y en aura parmi eux qui n'hésiteront plus lorsqu'ils sauront que leur donation sera incorporée à un Trust, à jamais inaliénable, et que les revenus seuls en seront remis tous les ans à l'Union pour être employés conformément à leur volonté.

L'Union, consolidée et fortifiée par ces mesures, prendra un nouvel essor, et son développement, si rapide jusqu'ici, aura plus d'ampleur encore dans des conditions — espérons-le — moins tragiques. Il lui sera alors possible de continuer le programme que notre Conseil Central s'est tracé pour étendre de plus en plus son action dans l'œuvre de reconstruction de l'Arménie, à mesure que la liquidation graduelle des orphelinats, qui absorbent actuellement une grande part de ses ressources, le permettra. Les dépenses faites en Arménie par l'Union depuis 1921 s'élèvent à plus de 30.000 livres.

J'ai même bon espoir, maintenant que la réalisation du beau projet du Dr. Fridtjof Nansen a malheureusement rencontré des difficultés qui ne semblent pas pouvoir être surmontées, que notre Union pourra trouver un

moyen de se procurer les fonds nécessaires pour reprendre et mettre à exécution, avec l'approbation et l'appui du Gouvernement Arménien, non pas le projet dans son ensemble — trop vaste pour ses forces — mais du moins une modeste partie, une première tranche du projet, qui permettrait de mettre en valeur plusieurs milliers de déciatines de terres incultes et actuellement incultivables, où un grand nombre des réfugiés trouveraient leur subsistance, tout en contribuant pour leur part à la reconstruction de leur patrie. Et je suis convaincu qu'en ce cas, le Dr. Nansen, qui a pris à cœur le problème de nos réfugiés, qui est même allé l'étudier sur place en Arménie, et a puissamment contribué à y intéresser la Société des Nations, ne refuserait pas de nous accorder généreusement son concours, afin de nous assurer, par le prestige de son nom, la réalisation de cette première tranche de son projet.

Je m'excuse de la longueur de cette lettre. Mais j'ai tenu à ce que vous puissiez bien vous rendre compte des motifs qui ont guidé le Conseil Central dans les dispositions qu'il a prises, et des conséquences heureuses que celles-ci ne manqueront pas d'avoir sur l'existence de notre Association. Car je vous avouerai que je n'ai pas moi-même toujours été optimiste sur le sort de notre Union et que je ne l'étais pas surtout lorsqu'elle a été fondée. Certes, je savais que ses buts utilitaires, répondant à des besoins vitaux de notre nation, ne manqueraient pas de lui gagner de précieuses sympathies et de nombreux adhérents ; mais les résultats ont à tel point dépassé mon attente, grâce à l'empressement, au dévouement et au patriotisme avec lesquels vous avez donné votre concours à notre œuvre, que vous m'avez vous-mêmes rendu optimiste. Et je suis convaincu maintenant que vous continuerez à lui prêter ce même concours, avec le même enthousiasme, le même dévouement et le même patriotisme, et que notre Union sera ainsi redevable, à vous tous, d'un fécond et brillant avenir !

Tels sont, chers Compatriotes, membres de l'Union, les motifs de ma confiance en l'avenir de notre Association, confiance que j'espère avoir réussi à vous faire partager.

Boghos Nubar

TO ALL THE MEMBERS
OF THE ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

My dear Compatriots, Members of the Union,

As the term of my existence draws near, as I advance towards the day when my long collaboration in our General Benevolent Union shall cease, you will certainly understand that I feel a desire to throw together a rapid glance over the work accomplished by our Association—which I formed twenty years ago with a few of my friends,—and that I should, at the same time, give you an outline of the arrangements just made by our Central Council to consolidate and develop its action and to strengthen its future with further guarantees.

For the benefit of those of you who have been unable to follow its activities regularly, I will briefly mention that the Union was scarcely born when the first massacres broke out in Cilicia, in 1908. Its membership was still too small for its ordinary receipts to be of any appreciable help to the victims. We therefore resorted to a subscription which brought in a sum of over £8,500, enabling the Union to relieve many cases of distress. Your ready response to our first appeal was repeated, with unforgettable generosity, when, shortly after, the horrors of the terrible world war afflicted our unfortunate nation. Subscriptions succeeded one another almost without interruption, and we were obliged even to continue them after the war had ended, for its consequences were particularly appalling for Armenians. So deep were the distress to be relieved and the wounds to be healed, that the assistance of our Union will be required for several years more.

The success of these subscriptions, entirely due to your sentiments of national solidarity, was so great that the amounts thus collected exceeded our expectation. To give you some idea of it, I will simply mention that almost £ 56,000 were subscribed in the course of one year (1920) and that at the end

of our last financial year, the total contributions had exceeded £ 347,000. I must add that more than \$ 70,000 have been collected since that time, hanks to a further effort on the part of our members in the United States who, responding to the appeal made by our American Regional Council, had no hesitation in collecting that sum for the repatriation to Armenia of refugees actually in Greece and elsewhere.

By adding to these subscriptions the ordinary receipts of the Union, — membership dues, etc., — our Association has been enabled, since its foundation, to devote £ 379,000 to relief work, to charitable institutions, to various subsidies, to the maintenance of orphanages, to the repatriation of refugees, etc. — without taking into account the income from legacies and donations which has been applied to special charities, or the statutory provisions made out from our receipts for the constitution of the Statutory Capital of which I will speak later on.

These results, which, like myself, you will doubtless find most impressive, are due solely — I am glad to repeat it here, so as to express my heartfelt gratitude to you—to you all, the 10,000 members now belonging to our General Union, to you who had confidence in the task we assumed, who are closely united to give us your help, and who have thus saved thousands of lives from want, destitution and death.

What more striking proof could be furnished of Armenian patriotism ?

But this confidence was manifested in still another way, which we had not foreseen at first. I mean the donations and legacies which the Union has received for various works. Their number has increased as and when the Association became better known and inspired greater confidence ; so that to-day it has available from those sources—and exclusive of real estate—a capital, in personal property and securities, of more than £ 70,000. This figure does not include the magnificent donation received from Mr. Garabed Melkonian, of Egypt, which is composed of a cigarette factory, of real estate, of merchandise, of credits, etc., the value of which can only be determined after their liquidation.

Nearly all these legacies and donations are applied to special purposes and were made subject to the condition that their capital should remain inalienable and that the income be used for purposes or for works specified, in each instance, by the testator or donor. Therefore, the Union does not own them ; it is simply in charge of their custody and administration, subject to using the income in accordance with the wishes of the donors.

These funds being, as I have just said, inalienable, our Central Council deemed that they would be the object of still further guarantees if they were turned into trust funds and deposited in a large bank in England where, as you know, there are special laws protecting the formation of trusts by donations, legacies, estates, etc., and providing for their administration by trustees under conditions laid down by law. Wishing, therefore, that all legacies and donations for special purposes should benefit by these guarantees, our Central Council selected a first class London Bank, the Westminster Bank, Ltd., where it secured advantageous terms for the formation of this Trust, under which the Bank, as Trustee, will hold the securities and will administer them—in agreement, always, with the Central Council—to whom the income will be paid as and when collected, to be used by the Union, as in the past, for the benefit of the works and institutions to which they are destined.

Of course, we have not included the Garabed Melkonian donation in this Trust, as it is not yet liquidated. On the other hand, Mr. Melkonian very wisely stipulated in his instrument of donation that, immediately after the liquidation of the factory, the proceeds are to be invested in first class shares and securities and placed under a special Trust.

Having decided to make such arrangements for legacies and donations, our Central Council was naturally led to do the same thing in the case of its “ Statutory Capital ” as in that of its “ Special Capital ” composed of legacies and donations, and a similar trust agreement was made with the Westminster Bank for the “ Statutory Capital ”.

As you know, our Statutory Capital is inalienable by virtue of a fundamental clause of our Statutes, article 10, which stipulates, further, that the said Statutory Capital shall be provided for, annually, by the entrance fees and one-sixth of the annual fees paid by the members, as well as by any other sums coming from donations or legacies *without special appropriation*. It is these provisions of the Statutes which have so greatly contributed towards the success and prosperity of our Association, for it is thanks to them that the capital, increasing from year to year, has yielded more and more interest ; this interest, for the last financial year, has amounted to almost £ 3,400, all of which has been applied to the works and purposes mentioned in Article First of the Union's Statutes.

This income—now that the Statutory Capital is placed in Trust,—will be paid us annually by the Trustee Bank, together with that produced by

the Legacy and Donation Trust. It will increase steadily, as our Union must continue to add the provisions specified in Article 10 of the Statutes, to its Statutory Capital

Such are the arrangements just made by our Union for the purpose of further ensuring the continuance of its work.

As I said at the beginning of this letter, my aim, in writing it, was not to give you a history of the twenty years of our Association's existence; I simply wished to enable you to realize, with the help of a few figures, the exceptional development which it has achieved in so short a time, the importance of the help it has given our compatriots during these tragic years and to inform you of the measures of safety which it has taken,—of the sort of Insurance which it has contracted for its future existence,—by constituting the two above-mentioned Trusts.

One of them will be of special influence over those of our compatriots who, being desirous of making some legacy or donation, hesitated, however, at making it to our Union, whose future existence they did not consider sufficiently assured. There will be some among them who will hesitate no longer when they learn that their donation will be incorporated in a Trust, forever inalienable, and that its income alone will be handed every year to the Union to be used in accordance with their wishes.

Consolidated and fortified by these measures, the Union will take on a new life and its development, which has already been so rapid, will be further increased in,—we hope,—less tragic circumstances. It will thus be able to carry out the programme which our Central Council has drawn up, further and further to extend its action in the reconstruction of Armenia, as and when the gradual closing down of the orphanages which now absorb a large proportion of its resources, will make this possible. The Union's expenditures in Armenia since 1921, now exceed £ 30,000.

I even have great hopes, now that the accomplishment of Dr. Fridtjof Nansen's splendid scheme has unfortunately met with difficulties which it does not seem possible to overcome, that our Union may find some way of obtaining the funds necessary to take over, with the approval and support of the Armenian Government and realize,—not the whole of his scheme, which is too vast for its forces,—but at least a modest part of it,—a first step towards its fulfilment. This would enable the development and improvement of several thousand deciatines of uncultivated, and now uncultivable

land, on which a large number of refugees would earn their livelihood, while contributing their share towards the reconstruction of their motherland. And I am convinced that in this case Dr. Nansen, who is so devotedly attached to the problem of our refugees, who went himself in Armenia in order to study it on the spot, and has so greatly contributed to arouse the interest of the League of Nations on this matter, would generously accord us his cooperation, in order to assure, by the prestige of his name, the realization of the first portion of his scheme.

I apologize for the length of this letter. But I was anxious for you to have a clear idea of the reasons which guided the Central Council when making the above arrangements, and of the happy consequences which they certainly will have as regards the life of our Association. For I must confess that I have not always been myself optimistic as to our Union's future, and especially was I not so at the time it was formed. Of course, I knew that its utilitarian purpose, supplying vital needs of our nation, could not fail to bring it valuable support and numerous adherents; but the results have so far exceeded my expectation, thanks to the heartiness, the devotion and the patriotism which marked your collaboration in our work, that you, yourselves, have made me optimistic. And now I feel convinced that you will continue your co-operation, with the same enthusiasm, the same devotion and the same patriotism, and that our Union will thus be indebted to you all for a fruitful and brilliant future!

Such are, dear Compatriots, members of the Union, the reasons for my confidence in the future of our Association, which I trust I have been able to bring you to share.

Boghos Nubar

Impr. MASSIS, 208, rue Lafayette

2x

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան
16 204
NL0050305

